

Lapin Speksi ry.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Hyväksytty:

Vuosikokouksessa 2020 /15.12.2020

Hyväksytty päivitettynä:

Vuosikokouksessa 2023/18.12.2023

Sisältö:

1. [Yhdenvertainen ja tasa-arvoinen Lapin Speksi ry](#)
2. [Tavoitteet ja toimenpiteet](#)
3. [Mikäli koet tullee häirityksi tai kiusatuksi](#)
4. [Häirintätapauksien käsittelyprosessi](#)
5. [Suunnitelman päivittäminen ja seuraaminen](#)

1. Yhdenvertainen ja tasa-arvoinen Lapin Speksi ry.

Lapin Speksi ry:n toiminta ja arvot perustuvat yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon: Lapin Speksi ry on syrjinnästä vapaa alue. Tämä suunnitelma on toteutettu näiden lähtökohtien varmistamiseksi kaikelle jäsenistölle. Suunnitelman tavoitteena on toimia työkaluna yhdistyksen hallitukselle, LoimuSpeksin tuotannolle ja luottamushenkilöille yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteuttamiseksi sekä kiusaamisen ehkäisemiseksi. Suunnitelma tulee perehdyttää uusille toimijoille Lapin Speksi ry:n hallituksessa, sekä tuotannon vastuuhenkilöille eli vastaavalle tuottajalle, ohjaajalle, häirintäyhdyshenkilöille sekä yhdenvertaisuustarkkailijoille, kun heidät on valittu. Lapin Speksi ry:llä tulee olla aina vähintään yksi häirintäyhdyshenkilö. Hallituksen toimikauden alussa hallitus rekrytoi yhden häirintäyhdyshenkilön. Produktion alussa produktion vastuuhenkilöt rekrytoivat toisen häirintäyhdyshenkilön ja kaksi yhdenvertaisuustarkkailijaa. Produktion vastaava tuottaja on vastuussa siitä, että työryhmä on tietoinen suunnitelman sisällöstä. Lainsäädännön ja tämän suunnitelman pohjalta LoimuSpeksin jäsenille taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset mahdollisuudet olla mukana LoimuSpeksin toiminnassa.

Suomen lainsäädännössä säädetään tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Perustuslaissa on syrjinnän kieltö ja velvoite edistää sukupuolten tasa-arvoa. Tasa-arvolaki määrää sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä ja sukupuolisyrynnän kielloista sekä niiden rikkomisen seuraamuksista. Yhdenvertaisuuslaissa on säännökset yhdenvertaisten mahdollisuuksien edistämisestä ja syrjinnän kiellosta iän, alkuperän, sukupuolen, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus arvoina ovat mukana kaikessa Lapin Speksi ry:n toiminnassa ja tämän suunnitelman täytäntöönpanosta vastaavat kaikki Lapin Speksi ry:n toimihenkilöt.

2. Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuu
1. Lapin Speksi ry:n hallitus ja produktion vastuuhenkilöt toimivat aktiivisena yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäjinä	Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus huomioidaan kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa. Yhdenvertaisuuden periaatteet myös annetaan tiedoksi eteenpäin tuleville toimijoille.	Lapin Speksi ry:n hallitus, häirintäyhdyshenkilöt, yhdenvertaisuustarkkailijat ja produktion vastuuhenkilöt.
2. Lapin Speksi ry:n jäsenten välisen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen kaikessa toiminnassa	Huomioidaan jäsenten yhdenvertaisuuden edistäminen yhdenvertaisuuslain mukaisesti. Produktion aikana toteutetaan välikatsauksia jäsenistön ajatuksiin ja hyvinvointiin liittyen esimerkiksi keskustellen henkilökohtaisesti heidän kanssaan tai anonyymien kyselylomakkeiden avulla.	Produktion vastuuhenkilöt sekä häirintäyhdyshenkilöt ja yhdenvertaisuustarkkailijat. Hallitus valvoo toimintaa.
3. Suunnitelman perehdyttäminen Lapin Speksi ry:n toimijoille	Hallitus tutustuu suunnitelmaan toimikautensa alussa sekä perehdyttää toimikauden produktion ohjaajan ja tuottajan sekä häirintäyhdyshenkilöt suunnitelman mukaiseen toimintaan. Vastaava tuottaja ja ohjaaja sekä häirintäyhdyshenkilöt huolehtivat suunnitelman sisällön tiedottamisesta ja sen noudattamisesta muulle produktiolle.	Lapin Speksi ry:n hallitus vastaa suunnitelman noudattamisesta ja sen perehdyttämisestä ohjaajalle, vastaavalle tuottajalle sekä häirintäyhdyshenkilöille ja yhdenvertaisuustarkkailijoille. Kyseiset toimijat ovat vastuussa suunnitelman sisällön toteutumisesta produktion aikana.
4. LoimuSpeksin produktion casting-tilaisuudessa huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Kaikilla on tasa-arvoiset mahdollisuudet osallistua castingiin. Avoinna oleviin tehtäviin voi hakeutua henkilöstä tai häneen liittyvistä piirteistä riippumatta. Henkilövalinnoissa tulee kuitenkin ottaa huomioon eri henkilöiden rajoitteet castingia tehdessä. Kaikille tulee luoda yhtäläiset mahdollisuudet	Lapin Speksi ry:n hallitus vastaa siitä, että näitä periaatteita noudatetaan työryhmää rakennettaessa ja tarkistaa, että valitut produktion vastuuhenkilöt ottavat periaatteet huomioon. Vastaava tuottaja ja ohjaaja huolehtivat casting-tilaisuudessa tasa-arvon ja

	nauttia speksin tekemisestä omien mahdollisuuksien puitteissa. Tilaisuudesta tulee tiedottaa niin, että se on kaikkien saatavilla.	yhdenvertaisuuden toteutumisesta.
5. LoimuSpeksin tapahtumissa huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Yhdistyksen nimissä järjestettyihin tapahtumiin on kaikilla jäsenillä mahdollisuus osallistua henkilökohtaisiin ominaisuuksiin katsomatta. Tapahtumissa huomioidaan erilaiset ruokavaliot ja kansainväliset jäsenet. Yhdistyksen tapahtumissa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita ja mahdolliseen häirintään puututaan välittömästi. Yhdistyksen tapahtumissa on vastaava henkilö, joka huolehtii kyseisen tapahtuman osalta yhdenvertaisuuden ja turvallisemman tilan periaatteiden toteutumisesta (esimerkiksi häirintäyhdyshenkilö).	Lapin Speksi ry:n hallitus pitää huolen, että periaatteet otetaan huomioon kaikissa yhdistyksen tapahtumissa. Produktion ohjaaja ja vastaava tuottaja toteuttavana osapuolena huolehtivat täytäntöönpanosta.
6. Epäasiallista kohtelua kokeneilla on matala kynnyks ilmoittaa kohtelustaan	Tarjotaan tukea ja apua häirintäyhdyshenkilöiden ja yhdenvertaisuustarkkailijoiden toiminnalla ja sen näkyviin saattamisella jäsenistön henkilöille, jotka ovat kohdanneet epätasa-arvoista kohtelua. Yhdistyksen jäsenellä on mahdollisuus kertoa myös kenelle tahansa hallituksen jäsenelle tai Produktion vastuuhenkilöille kokemastaan häirinnästä. LoimuSpeksin produktiossa tulee luoda avointa ilmapiiriä ja keskustelukulttuuria.	Vastuu on ensisijaisesti häirintäyhdyshenkilöillä ja yhdenvertaisuustarkkailijoilla, joiden rooli on Produktion vastuuhenkilöiden ja hallituksen toimesta saatettu jäsenten tietoisuuteen. Hallitus ja Produktion vastuuhenkilöt valvovat toimintaa.

7. Esteettömyys	Lapin Speksi ry:n nimissä järjestetyissä tapahtumissa mahdollisesti olevista esteellisyyksistä tiedotetaan etukäteen. Esimerkiksi speksin näytöksen tiloista tulee ilmoittaa etukäteen sopiiko näytös pyörätuoliasiakkaille tai varoitetaan teatterisavusta ja kirkkaiden valojen käytöstä. Pyritään aina vastaamaan speksin käyttämissä tiloissa niiden käyttäjien tarpeisiin.	Produktion toimintaan ja tapahtumiin liittyvissä tilaisuuksissa vastuu on produktion vastuuhenkilöillä ja muissa tapahtumissa Lapin Speksi ry:n hallituksella.
8. Saavutettavuus	Lapin Speksi ry:n nimissä tehdyissä nettisivun ja sosiaalisen median julkaisuissa otetaan käyttöön saavutettavuutta tukevia työkaluja, esimerkiksi alt text -toiminto. Saavutettavuutta tarkastellaan ja kehitetään olemassa olevilla alustoilla, esimerkiksi LoimuSpeksin nettisivuilla.	Produktion toimintaan ja viestintään liittyvissä tapauksissa vastuu on produktion vastuuhenkilöillä ja muissa tapahtumissa Lapin Speksi ry:n hallituksella.

3. Mikäli koet tulleeesi häirityksi tai kiusatuksi

Lapin Speksi ry suhtautuu jokaiseen häirintätapaukseen vakavuudella ja luottamuksella. Mikäli jäsen kokee häirintää tai kiusaamista, hän voi ottaa yhteyttä produktion tai hallituksen häirintäyhdyshenkilöön tai produktion yhdenvertaisuustarkkailijoihin.

Häirintäyhdyshenkilöt tukevat ja neuvovat häirintää kohdanneita henkilöitä. Häirintäyhdyshenkilöt käsittelevät tapauksia äärimmäisellä luottamuksella ja häirintää kohdanneiden ehdoilla. Häirintäyhdyshenkilöihin voi ottaa yhteyttä suoraan ja yksityisesti. Jos häirintäyhdyshenkilö on estynyt tai häirintää kokenut henkilö ei halua ottaa häneen yhteyttä, voi hän olla yhteydessä produktion yhdenvertaisuustarkkailijaan, keneen tahansa hallituksen jäseneseen tai produktion vastaavaan tuottajaan tai ohjaajaan luottamuksellisesti.

Häirintäyhdyshenkilön tehtäviä:

1. Neuvoa, tukea ja auttaa häirintää, ahdistelua, kiusaamista, syrjintää tai muuta epäasiallista kohtelua kohdanneita.

2. Puuttua häirintään heti, kun se on havaittu tai kun tieto saavuttaa häirintäyhdyshenkilön. Vähimmäistavoite on häirinnän katkaisu.
3. Auttaa toiminnallaan yhdistyksen hallitusta ja produktion vastuuhenkilöitä edistämään ja ylläpitämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa yhdistyksen toiminnassa.

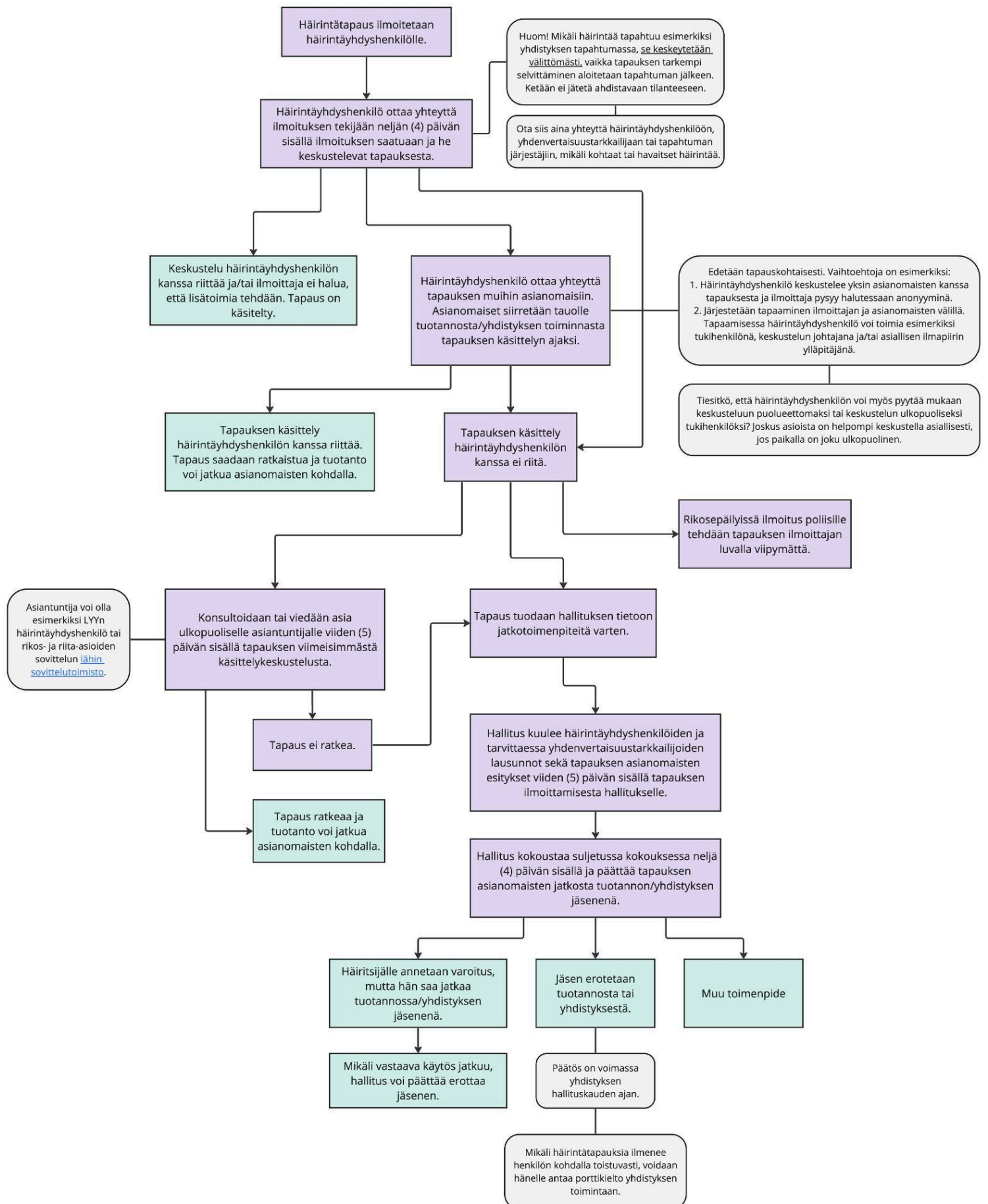
Yhdenvertaisuustarkkailijat auttavat yhdistyksen hallitusta ja produktion vastuuhenkilöitä seuraamaan, että [Turvallisemman tilan -periaatteet](#) ja Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma toteutuvat produktion toiminnassa. Yhdenvertaisuustarkkailija toimii myös työryhmäläisten ensimmäisenä matalan kynnyksen kontaktina, mikäli he havaitsevat tai kohtaavat yhdenvertaisuutta tai turvallisuutta haittaavaa toimintaa, tai keksivät kehitysideoita yhdenvertaisuuden edistämiseksi yhdistyksen toiminnassa. Yhdenvertaisuustarkkailijoihin voi ottaa yhteyttä kasvotusten, viestillä tai anonyymin lomakkeen kautta.

Yhdenvertaisuustarkkailijan tehtäviä:

1. Seurata tuotannon tapahtumia ja toimintaa Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja Turvallisemman tilan periaatteiden näkökulmasta siltä osin kuin itse pystyy todistamaan. Ottaa vastaan palautetta mahdollisista epäkohdista matalalla kynnyksellä ja vie ilmoituksen eteenpäin tarvittaessa.
2. Tarjota tukea häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua kohdanneille. Ei itse ole vastuussa häirintätilanteiden selvityksestä, vaan tarvittaessa auttaa viemään asian eteenpäin häirintäyhdyshenkilölle.
3. Toimii tarvittaessa häirintäyhdyshenkilön apuna objektiivisena silmäparina epäselvissä tilanteissa.

Häirintäyhdyshenkilöillä ja yhdenvertaisuustarkkailijoilla on vaitiolovelvollisuus.

4. Häirintätapauksien käsittelyprosessi

Avaa yllä oleva häirintätapausten käsittelyprosessikaavio pdf-muodossa [täältä](#).

Hallitus ei ota kantaa ajallisesti tai tilallisesti oman hallituskautensa yhdistystoiminnan tai tuotannon ulkopuolella tapahtuviin tilanteisiin tai ryhdy tutkimaan niitä. Mikäli nämä tilanteet aiheuttavat turvattomuuden tunteita tuotannon jäsenille ja täten haasteita tuotannon sisäiselle työskentelylle, ne käsitellään asianomaisten jäsenten kesken ylempänä esitetyn häirintätapauskäsittelyprosessin mukaisesti. Käsittelyn tuloksena voidaan aiheelliselle asianomaiselle antaa varoitus. Mikäli häirintä saman tuotantokauden aikana sen ulkopuolella tai sen sisällä jatkuu aiheuttaen haasteita tuotannon sisäiselle työskentelylle, hallitus voi erottaa ongelmia aiheuttavan jäsenen häirintätapauskäsittelyprosessin läpikäymisen tuloksena.

Mikäli häirintätapaus tapahtuu yhdistystoiminnan aikana ja esimerkiksi sen omassa tapahtumassa, tällöin hallitus voi ylempänä esitetyn häirintätapauskäsittelyprosessin mukaisesti päättää erottaa jäsenen yhdistyksen toiminnasta ja tuotannosta. Hallituksen päätökset ovat voimassa kyseisen hallituskauden ajan. Mikäli häirintäilmoituksia henkilön kohdalla ilmenee silti toistuvasti varoituksesta tai erotuksesta huolimatta (etenkin peräkkäisten hallituskausien aikana), hänelle voidaan asettaa porttikielto osallistua yhdistyksen toimintaan, jonka keston hallitus määrittää päätöksensä yhteydessä.

Yhdistyksen jäsenen erottamisesta päättää hallitus, mutta hallituksen jäsenen erottamisesta päättää yhdistyksen kokous.

Mikäli häirintätapaus on viety rikosoikeuteen, hallitus asettaa tapauksen asianomaiset henkilöt tauolle tuotannosta ja yhdistystoiminnasta, kunnes rikosoikeus on esittänyt päätöksensä. Hallitus tekee päätökset jatkotoimenpiteistä, kuten osallistumistauon päättämisestä tai tapauksen yhden tai useamman asianomaisen jäsenen erottamisesta perustuen rikosoikeuden tekemiin päätöksiin. Mikäli asianomaiset jatkavat yhdistystoiminnassa ja häirintäilmoituksia ilmenee tämän jälkeen, häirintätapausten käsittelyprosessi käynnistetään uudelleen.

Tapauksen viestintä yhdistyksen sisällä sekä sen ulkopuolella hoidetaan luottamuksellisesti ja totuudenmukaisesti, jotta osapuolet tietävät, miten asian käsittely etenee, ja mitä toimenpiteitä on tehty. Hallituksen päätöksistä on mahdollista antaa palautetta lähettämällä sähköpostia osoitteeseen hallitus@loimuspeksi.fi [Yhdistyksen virallisten sääntöjen](#) mukaisesti hallituksen erottamalla jäsenellä on oikeus valittaa päätöksestä yhdistyksen kokoukselle kirjallisesti kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa hallituksen kokouksen tarkastetun pöytäkirjan julkaisemisesta yhdistyksen virallisella ilmoituskanavalla ja se on käsiteltävä seuraavassa yhdistyksen kokouksessa tai enintään kuudenkymmenen (60) päivän sisällä valituksen toimittamisesta.

5. Suunnitelman päivittäminen ja seuraaminen

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa päivitetään aina tarvittaessa. Suunnitelma käydään läpi hallituksen toimesta aina uuden hallituksen toimikauden alussa. Hallitus käy läpi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kehityskeskustelussa LoimuSpeksin tuottajan kanssa produktion päätyttyä. Hallitus hyväksyy uuden suunnitelman hallituksen kokouksessa. Suunnitelman perusteella jäsenistölle voidaan tehdä kyselyjä, jonka tuloksia voidaan hyödyntää suunnitelman päivittämisessä. Suunnitelmassa esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä seurataan yhdistyksen ja produktion toiminnassa, sekä niitä pyritään edistämään ja päivittämään. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita koskevaa palautetta tarkastellaan erityisellä luottamuksella ja tarkkuudella sekä toimintaa kehitetään epäkohtien ilmetessä.